

Souhrnná teritoriální informace Komory

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Addis Abebě (Etiopie) ke dni 15.
5. 2020 15. 5. 2020 21:44

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.7)
3. Vztahy země s EU (s.9)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.11)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.14)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.15)
7. Kontakty (s.18)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Obchodně ekonomické i politické informace o Komorském svazu lze získat na Velvyslanectví České republiky v Addis Abebě, e-mail: "addisabeba@embassy.mzv.cz" a/nebo "Commerce_AddisAbeba@mzv.cz", mobilní tel. č. ekonomického diplomata: +251 911 214 612.

Podkapitoly:

- 1.1. **Oficiální název státu, složení vlády**
- 1.2. **Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)**
- 1.3. **Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.**
- 1.4. **Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let**
- 1.5. **Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba**
- 1.6. **Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)**
- 1.7. **Daňový systém**

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Oficiální název státu:

Komorský svaz
L'Union des Comores

Složení vlády:

V prezidentských volbách r. 2016 zvítězil bývalý vůdce převratu z r. 1999 (následně potvrzen volbami r. 2002 a u moci do r. 2006, kdy na konci svého volebního období odstoupil) Azali Assoumani. Svého protivníka, kandidáta vládnoucí strany a dosavadního viceprezidenta Ali Soilihi porazil poměrem 41 % ku 39 %. Azali Assoumani se ujal úřadu koncem května 2016, následně byla jmenována nová vláda:

- Moustadroine ABDOU - viceprezident pověřený řízením ministerstva zemědělství, rybolovu, životního prostředí, územního rozvoje a urbanizace
- Djaffar Ahmed HASSANI - viceprezident pověřený řízením ministerstva hospodářství, plánování, energetiky, průmyslu, umění a řemesel, cestovního ruchu, investic soukromého sektoru a záležitostí nemovitostí
- Abdallah Said SAROUMA - viceprezident pověřený řízením ministerstva dopravy, pošt a telekomunikací, informací a komunikačních technologií
- Said Ali CHAYANE - ministr financí a rozpočtu
- Mohamed Bacar DOSSAR - ministr zahraničních věcí, mezinárodní spolupráce a diaspory
- Moussa MAHOMA - ministr zdravotnictví, solidarity, sociální ochrany a podpory rovnosti pohlaví
- Mohamed DAOUDOU - ministr vnitra, informací, decentralizace, vztahů s institucemi a vládní mluvčí
- FAHMI Said Ibrahim - ministr spravedlnosti, záležitostí islámu, veřejné správy a lidských práv
- ABDOU Mhoumadi - ministr národního vzdělání, výuky, výzkumu a umění
- Salime Mohamed ABDREMANE - ministr mládeže, zaměstnání, pracovního začlenění, kultury a sportu

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel: 808 080 (červenec 2017)

Průměrný roční přírůstek: 1,64 (2017)

Demografické složení:

- 49,6 % ženy
- 50,4 % muži
- Průměrný věk: 19,9 let
- Průměrná délka života: 64,6 let

Národnostní složení:

- Komořané (97 % - Antalote, Cafre, Oimtsaha, Sakalava)
- Makuové (2 %)

Náboženské složení:

- islám (98 %)
- křesťanství (2 %)

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Komory jsou jednou z nejchudších zemí vůbec. Jeho mladé a početně rostoucí obyvatelstvo postrádá odpovídající vzdělání; pro zemi je charakteristické samozivitelství, vysoká nezaměstnanost a značná závislost na zahraniční pomoci. Podíl obyvatel žijících pod úrovní chudoby je vysokých 45 %. Vývoz spočívá na třech hlavních zemědělských komoditách (vanilka, ylang-ylang, hřebíček) a země není soběstačná v základní potravinař - rýži - která tak představuje hlavní položku dovozu. Poukazy diaspor žijící v zahraničí (200 tisíc Komořanů) tvoří plnou čtvrtinou HDP země.

Zdrojem růstu ekonomiky je zemědělství; dále pak maloobchod, stavebnictví, cestovní ruch, bankovníctví a ostatní služby. Země potřebuje uskutečnit strukturální změny - podíl zemědělství zůstává na stabilní vysoké úrovni 50 % a podíl služeb v posledních letech dokonce klesl na současných 38 %.

Komorská ekonomika aktuálně prochází obdobím nízkého růstu v důsledku nedostatku elektrické energie a nedostatečné infrastruktury. Růst r. 2016 je odhadován na 1 % a je v zásadě výsledkem výkonu zemědělského sektoru a služeb. V polovině r. 2016 nastoupila nová vláda, která jako první kroky přijala opatření na stabilizaci státního rozpočtu a iniciovala reformu energetiky. Tyto snahy jsou rovněž podpořeny probíhajícím programem MMF. Daná opatření mají vyústit ve zvýšení růstu HDP na 2 %.

Nominální HDP/obyv. (USD, běžný kurz, dle SB):

2012	2013	2014	2015	2016
750	795	810	717	763

Vývoj objemu HDP (mil. USD, běžný kurz, dle SB):

2012	2013	2014	2015	2016

550,5	599,0	624,0	565,7	617

Míra inflace (% dle www.statista.com, 2018)

2012	2013	2014	2015	2016	2017 odhad
5,91	1,57	1,35	2,01	1,8	1,0

Míra nezaměstnanosti: oficiální údaje ILO pro r. 2016 udávají 20 %, skutečnost bude pravděpodobně vyšší.

Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru:

Růst HDP je ovlivněn nedostatkem elektrické energie. V roce 2017 byl zahájen provoz nové elektrárny. Pro rok 2018 obdržely Komory od Africké rozvojové banky finance na pokrytí "Comoros Energy Support Project" (PASEC). Část těchto fondů má jít na rehabilitaci dieslových elektráren Voidjou.

Pro léta 2018 a 2019 je předpokládán ekonomický růst ve výši cca 3 % tažený službami a průmyslovým sektorem.

Vláda si nicméně svou strategií zrychleného růstu (Stratégie de croissance accélérée et de développement durable) stanovila pro období 2015 - 19 cíl růstu HDP na úrovni vysoce optimistických 6 % p.a., - což nedosahuje. Nástroji by měly být rozvoj základní infrastruktury, zlepšením podnikatelského prostředí a podporou soukromého podnikání.

Země spolupracuje s Mezinárodním měnovým fondem, je příjemcem prostředků od Světové banky, Africké rozvojové banky i Evropského rozvojového fondu.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet (% HDP, dle MMF):

	2014	2015	2016	2017	2018 odhad
příjmy	23,9	25,9	22,7	24,3	24,3
výdaje	24,4	25,3	28,0	29,0	28,1
saldo	- 0,5	0,6	- 2,5	- 3,0	- 3,8

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

MMF (Country Report 16/393)

	2014	2015	2016	2017 odhad	2018 projekce
bilance běžného účtu (%HDP)	- 8,6	0,6	- 9,3	- 10,1	- 10,6
celková platební bilance (miliony USD)	19,2	47,6	- 28,6	- 21,5	- 16,1

bilance běžného účtu, miliony USD (www.economywatch.com)

	2013	2014	2015	2016	2017
	- 104	- 74	- 60	- 92	- 102

Devizové rezervy (mil. USD, běžný kurz, dle MMF "Country Report 16/393"):

2014	2015	2016	2017 odhad	2018 projekce
186,0	204,0	177,8	171,7	169,3

Zahraniční zadluženost, % HDP (dle MMF "Country Report 16/393"):

2014	2015	2016	2017 odhad	2018 projekce
20,2	24,2	25,4	267,7	27,3

Veřejný dluh, % HDP (tradingeconomics.com, převzato od Banque centrale des Comores)

2013	2014	2015	2016	2017
29,6	28,7	28,9	31,5	27,6

Dluhová služba (% vývozu zboží, služeb a prvotních důchodů, dle MMF):

2014	2015	2016	2017 odhad	2018 projekce
0,5	0,3	1,8	2,0	2,4

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Banky:

Banque Centrale

Box 405, Moroni
tel.: +264 731002

Banque d'International Des Comoros

Box 175, Moroni 731588
tel.: +264 730243

Pojišťovny:

Assurance Al Mana

Moroni
tel: +264 731353

Assurance Grimaldi

Box 53, Moroni
tel.: + 264 730956

1.7 Daňový systém

Daňový systém je zcela odvozen z francouzského systému.

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Obchodní bilance za posledních 5 let (% HDP, dle SB, údaje 2015 a 2016 převzaty z www.theglobaleconomy.com/Comoros):

	2012	2013	2014	2015	2016
vývoz	16,1	16,4	17,3	17,79	15,94
dovoz	58,4	61,8	62,6	47,29	43,94
saldo	- 42,3	- 45,4	- 45,3	- 29,5	- 27,8

Obchodní bilance (mld USD, www.theglobaleconomy.com/Comoros)

	2013	2014	2015	2016
vývoz	0,1	0,11	0,1	0,1
dovoz	0,37	0,39	0,27	0,27
saldo	- 0,27	- 0,28	- 0,17	- 0,17

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Statistiky Eurostat neuvádějí samostatně obchod EU s Komorami.

Partneři ve vývozu (r. 2016, dle CIA):

- Francie 25,5 %
- Jižní Korea 15 %
- Německo 11,8 %
- Indie 10,4 %
- Singapur 4,4 %

Partneři v dovozu (r. 2016, dle CIA):

- SAE 29,5 % Čína 18,9 %
- Francie 21,2 %
- Čína 11,3 %

- Pákistán 7,3 %
- Madagaskar 6,2 %

2.3 Komoditní struktura

Komodity vývozu:

- **hřebíček** (2016: **55 % vývozu** dle <https://atlas.media.mit.edu>)
- vanilka (2016: 12 % vývozu dle <https://atlas.media.mit.edu>)
- ylang-ylang
- kopra

Komodity dovozu:

- rýže a ostatní potraviny, nápoje
- spotřební zboží
- ropné produkty
- cement
- dopravní zařízení

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Na Komorách nejsou.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Přímé zahraniční investice (mil. USD, dle SB):

2012	2013	2014	2015	2016
10,4	9,5	14,0	5,1	8,0

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Institucionální omezení pro vstup zahraničního kapitálu nejsou. Přesto zahraniční investice jsou vzhledem k omezeným možnostem a nestabilní politické situaci minimální.

3. Vztahy země s EU

Vztahy se soustředí hlavně na rozvojovou spolupráci, dále na politické otázky a rozvoj sektoru trybářství.

Ve vztazích EU - Komory přetrvává zásadní zahraničně-politické téma statutu ostrova Mayotte (ten zůstává součástí Francie jako její 101. département, pro mnohé ale představuje pozůstatek kolonialismu, ostrov bývá pravidelně zmiňován během summitů AU). Roste také počet pokusů ilegálně překročit hranice z Komor do Francie – ostrovy Anjouan (Komory) a Mayotte (Francie) dělí pouze sedmdesát kilometrů.

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Kontakty na Delegaci EU:

Delegation of the European Union to Mauritius, to the Union of Comoros and to the Republic of Seychelles

St. James Court, St. Denis Street

P.O.Box 1148, Port Louis

Mauritius

tel.: +230 207 1515

fax: +230 211 6624

e-mail: delegation-mauritius@eeas.europa.eu

web: http://eeas.europa.eu/delegations/mauritius/index_en.htm

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Komory, coby země kategorie LDC ("Least Developed Country"), benefitují ve vzájemném obchodu z programu "Everything but Arms". Na evropské trhy mají plně bezcelní a bezkvótvový přístup (s výjimkou kategorie zbraní).

Statistiky Eurostat neuvádějí separátní údaje obchodu EU s Komorami a Komory jsou v těchto statistikách zahrnuty jen do celku zemí ACP. Jediný dostupný údaj o celkovém obchodu je zpracován Evropskou komisí do "EU Agri Food Statistical Fact Sheet":

Celkový obchod a obchod s potravinami a zemědělskými výrobky EU 28 s Komorami, 2017, z "EU Agri Food Statistical Fact Sheet":

	jednotka	vývoz	dovoz	bilance
celkový obchod	miliony EUR	53	20	33
podíl na obchodu EU 28	%	0,0	0,0	0,0
"agri-food" obchod	miliony EUR	20	20	0
podíl na "agri-food" obchodu EU 28	%	0,0	0,0	0,0
podíl "Agri-food" na	%	37,7	100	

celkovém obchodu EU 28 s Komorami				

Hlavní položky "agri-food" dovozů EU28 z Komor, 2017, z "EU Agri Food Statistical Fact Sheet":

položka	miliony EUR	%
tropické ovoce, ořechy, koření	10	50
vzácné oleje	10	50

Hlavní položky "agri-food" vývozu EU28 na Komory, 2017, z "EU Agri Food Statistical Fact Sheet":

položka	miliony EUR	5
kuřecí maso	11	52
jiné potravinové výrobky	4	19
mouka	2	10
voda a nealko. nápoje	1	5
potravinové přípravky, nspecifikované	1	5
jídlo pro děti: obilniny, škrob, mléčné výrobky	1	5
hovězí maso	1	5

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Rozvojová spolupráce se v rámci všech předchozích i současného 11. EDF soustředí na:

- budování infrastruktury - cest a přístavu
- rozvoj venkova a rybolovu
- mikro projekty
- podpora vzdělání
- dobré vládnutí

Podrobnější informace:

https://eeas.europa.eu/delegations/madagascar_en/2075/Comoros%20and%20the%20EU

Země také benefituje z jiných fondů EU, jimiž jsou FLEX a VFLEX, "Water Energy Facilities" a rozpočtové podpory spjené s problematikou změny klimatu a s podporou lidských práv.

11 EDF (2014 - 2020) je v souladu s nově akcelorovanou růstovou a rozvojovou strategií pro Komory pro období 2015 - 2019 (SCA2D). V indikativní obálce pro 11 EDF je 68 milionů EUR.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Bilaterální obchodní výměna je zanedbatelná. V roce 2012, kdy v pětiletém horizontu dosáhl český vývoz nejvyšší hodnoty (195 tis. USD), se jednalo o zmrazené drůbeží droby.

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Vývoz, dovoz a bilance ČR (tis. USD, dle ČSÚ):

	2013	2014	2015	2016	2017
vývoz	0	30	9	0	0
dovoz	65	141	117	74	104
bilance	- 65	- 111	- 108	- 74	- 104

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

V letech 2016 a 2017 nebyl z ČR na Komory uskutečněn žádný vývoz

Hlavní položky českého vývozu, 2015 (tis. USD, dle ČSÚ):

Pořadí	Kód zboží	Název zboží	USD tis.
1.	852691	Přístroje radionavigační	3
2.	401130	Pneumatiky nové pryžové pro letadla	3
3.	851770	Části přístrojů na vysílání, přijímání hlasu, dat	2
		Celkem vývoz ČR na Komory 2015	9

Hlavní položky českého dovozu 2017 (tis. USD, dle ČSÚ):

Pořadí	Kód zboží	Název zboží	USD tis.
1.	852190	Videopřístroje pro záznam, reprodukci ostatní	44
2.	090710	Hřebíček, nedrcený ani nemletý	28
3.	330129	Silice ostatní, ne z citrusových plodů	6
4.	090720	Hřebíček drcený, nebo mletý	4
		Celkem dovoz ČR z Komor 2017	104

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Ve vztahu ČR s Komorami nedochází k v oblasti služeb k žádné výměně.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

ZÚ Addis Abeba nemá žádné informace o českých investicích ani joint-ventures na Komorách.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Obchodní ani jiná dohoda nebyly nikdy uzavřeny.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

V roce 2017 se v rámci české bilaterální rozvojové spolupráce (ZRS ČR) uskutečnil první tzv. "malý lokální projekt" na Komorách. Název projektu: "Zlepšení výsledku studentů základní veřejné školy v Shitsangani zavedením informačního systému". Příspěvek ZRS ČR činil 208 114 Kč. V rámci projektu byla vybavena čítárna pro studenty a byla vytvořena databáze, díky níž mají učitelé školy možnost sledovat studijní výsledky. Realizátorem projektu byla organizace "Initiative pour alternative citoyenne".

Celková přijímaná oficiální rozvojová pomoc (mil. USD, dle SB):

2012	2013	2014	2015	2016
68,7	81,9	74,0	65,8	54,61

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty
- 5.2. Kalendář akcí

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Komory se svým specifickým postavením nelze označit za perspektivní trh pro exportéry ČR. Možná je případná účast na projektech financovaných mezinárodními donory.

[Aktuální sektorové příležitosti pro Komory](#)

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2 Kalendář akcí

Na Komorách nejsou plánovány žádné akce, v zemi se nekonají ani žádné veletrhy či výstavy.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Vzhledem k omezené kapacitě trhu se dovozy realizují přímo, popř. prostřednictvím k tomu zřízených státních orgánů.

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Při dovozu nejsou vyžadovány žádné specifické dokumenty. Celní systém je liberální, vycházející z francouzského systému. Dovozní clo se pohybuje v rozmezí 15–30 % v závislosti na druhu zboží. Ochrana domácího trhu je pouze celními sazbami, rovněž nejsou uplatňována žádná devizová omezení.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Veškeré podnikání vyžaduje registraci. Předpisy vycházejí z francouzských zvyklostí.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Obvyklá je propagace v tisku. Je nutno mít k dispozici materiály ve francouzštině. Na Komorách se vzhledem k velikosti trhu nekonají žádné veletrhy.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana duševního vlastnictví v evropském chápání na Komorách neexistuje. Krádeže technologických softwarových aplikací jako i obcházení patentových práv však narážejí na nízkou technologickou kulturu v zemi.

6.6 Trh veřejných zakázek

Případné veřejné zakázky se zadávají formou tendrů. V případě tendrů, které jsou financovány bankami nebo agenturami,

kde ČR není členem (např. African Development Bank – ADB), je nutné, aby český dodavatel využil pro svou nabídku firmu sídlící v zemi, která je členskou zemí dané banky (agentury).

Informace o publikovaných tendrech lze získat na placených internetových portálech (např. [webová stránka o tendrech](#), apod.).

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

V rámci afrického regionu jsou Komory hodnoceny jako země s vyššími riziky. Doporučené platební podmínky jsou stejné jako v případě jiných rizikových afrických zemí - neodvolatelný, pokud možno potvrzený akreditiv (L/C) či optimálně platba předem. Obchodní právo vychází z kontinentálního práva. Českým subjektům se nedoporučuje jít do sporů s místními partnery.

Za rizika lze považovat velmi obtížnou dostupnost potřebných informací, neznalost prostředí, obtížnost navázání kontaktu s distributory, velmi slabou kupní sílu obyvatelstva, užívání francouzštiny a arabštiny.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Komory jsou islámskou zemí, která však praktikuje svou (méně rigidní) verzi islámu, adaptovanou na místní podmínky.

Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky:

- komorština (směs svahilštiny a arabštiny)
- arabština
- francouzština

Státní svátky:

- 18. březen výročí smrti prezidenta Saida Mohameda Cheika
- 1. května Den práce
- 6. červenec Den nezávislosti
- 27. listopad výročí zavraždění prezidenta Abdallaha

Dále se slaví muslimské svátky Eid al-Fitr, Eid al-Adha, Muharram, Ashoura, Leilat al-Meiraj, které jsou závislé na islámském kalendáři.

Pracovní doba:

obvykle 8:00–12:00 a 14:00–16:00

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Vízový poplatek je USD 100 a vízum lze obdržet při příletu do země, na konzulátu v Nairobi nebo v Paříži. Dle informací honorárního konzula v Nairobi nevyžadují úřady žádné očkování; nicméně vzhledem k teritoriu lze doporučit žlutou zimnici, choleru, žloutenku A a B, břišní tyfus. I přes zlepšenou stabilitu politické situace je doporučeno se před cestou

informovat o aktuálním stavu v zemi.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Cizinci potřebují ke své činnosti pracovní povolení. Pro zaměstnání místních sil platí místní pracovní právo.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Místní zdravotnická péče není na úrovni srovnatelné s evropskou a nelze ji doporučit.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Teritoriálně příslušný zastupitelský úřad ČR má sídlo v Addis Abeba:

Embassy of the Czech Republic

Kirkos Kifle Ketema Rd., Kebele 15, House No. 289

Addis Ababa, P.O.Box 3108

Federal Republic of Ethiopia

tel.: +251 11 5516382

fax: +251 11 5513471

e-mail: addisabeba@embassy.mzv.cz

web: <http://www.mzv.cz/addisabeba>

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Odbor ekonomické diplomacie

Loretánské náměstí

118 00 Praha 1 - Hradčany

tel.: 224 182 592

e-mail: oed@mzv.cz

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Oddělení Afriky a Blízkého východu

Politických vězňů 20

112 49 Praha 1

tel.: 224 852 729 / 224 853 131

České instituce na podporu exportu nejsou na Komorách zastoupeny.

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Policie:

- Grande Comore: 17, 18
- Anjouan: 710200
- Mohéli: 720137

-
- Mayotte: 611004

Nemocnice:

- Grande Comore: 732604
- Anjouan: 710034
- Mohéli: 720373
- Mayotte: 611515

7.4 Internetové informační zdroje

Úřad prezidenta: www.beit-salam.km

Investice na Komorách: <http://lescomores.com/en/economy/investing-in-comoros.php>

Celní úřad, Anjouan: internet neuveden, telefon: +269 7711393, 3333051

Autorite portuaire des Comoros: agenhatrs@yahoo.fr